

„Pacsirta-álcás irály”

KÖNYVKRITIKA - AZ ÉS KÖNYVE - LXI. évfolyam, 50. szám, 2017. december 15.

Az ÉS könyve decemberben - *Parti Nagy Lajos: létbüfé (őszológiai gyakorlatok)*. Magvető Könyvkiadó, Budapest, 2017, 246 oldal, 3499 Ft

Minden jelentős költő különbözik, és a legtöbb különbözni is akar. Lírai forradalmak jönnek, de amíg a sorozat tart - mondjuk Csokonaitól Tandoriig és tovább -, működik, és újra meg újra működésbe lép az abszorpció is. Parti Nagy érdekes döntése, vagy érdekes költői sorsa, hogy nem lázad az ellen a magas gyönyör ellen, amit a magyar költészet kínál, hanem fenntartja és felmutatja - a háttérben. Ahhoz azonban, hogy ez ne váljék üressé vagy giccsessé, élni kell a poetica licentiával, a költői szabadsággal. Az a tompa szellem, amit „Dumpf Endre” jelöl, és a körülötte lévő minimális tér megalkotása nem egzisztenciális, hanem poétikai természetű, s éppenséggel a költői szabadság szinte végtelenbe való kinyújtását szolgálja. Így aztán megtörténhet, hogy a boldog órák szép emléke így tűnik fel: „kis esti kecs / kis esti égtej / infravörös éden / boldog órák szép emlékek / e fénye-fedte képen / vajh mit néztek rám / előmlő őszi felhők / ti mindkét térfelen / piperetömlő / bimbahány / kebelnők”.

Parti Nagyot a nyelvrontás, a szövegrontás mesterének szokás tartani, s való igaz, hogy ezek - a nyelv hihetetlen tudását és érzékét föltételező - költői üzelmek prózáját és líráját egyként jellemzik. De a *létbüfé*ben nem a rontás vagy javítás a lényeges, hanem valamifajta szelíd anarchizmus, amely a költői szabadságba beleérti az értelmetlent, az oda nem illőt, vagy a gátlástalan társítást, a viccet.